

Bruselj, 31. oktober 2023
(OR. en)

14487/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 49
JAI 1346
COMIX 476

OSNUTEK ZAPISNIKA
SVET EVROPSKE UNIJE
(Pravosodje in notranje zadeve)
19. in 20. oktober 2023

ČETRTEK, 19. OKTOBER 2023

NOTRANJE ZADEVE

POLITIČNO UPRAVLJANJE SCHENGenskega OBMOČJA („SCHENGENSKI SVET“)

Nezakonodajne dejavnosti

3. Splošno stanje v schengenskem območju

a) Schengenski barometer

13666/23

b) Boj proti čezmejnemu kriminalu, zlasti tihotapljenju migrantov

13901/23

izmenjava mnenj

Svet se je seznanil z informacijami, predstavljenimi na seji mešanega odbora na ministrski ravni (dok. 14607/23).

4. Izvajanje interoperabilnosti

13707/23

izmenjava mnenj

Svet se je seznanil z informacijami, predstavljenimi na seji mešanega odbora na ministrski ravni (dok. 14607/23).

DRUGA VPRAŠANJA V ZVEZI Z NOTRANJIMI ZADEVAMI

Nezakonodajne dejavnosti

9. Azil in migracije: zunanja razsežnost¹²

13996/23

izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o zunanji razsežnosti migracij.

10. Posledice razmer na Bližnjem vzhodu za notranjo varnost v

EU¹³

izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o posledicah razmer na Bližnjem vzhodu za notranjo varnost EU.

¹ Izjemoma ob navzočnosti pridruženih schengenskih držav.

² K tej točki so bile povabljene agencije EU Frontex, Europol in EUAA.

11. **Preprečevanje spletne radikalizacije mladoletnikov: stanje in nadaljnji ukrepi³** 13718/23
izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o preprečevanju spletne radikalizacije mladoletnikov.

12. **Razno**

- a) **Ministrski forum EU-Zahodni Balkan o pravosodju in notranjih zadevah (Skopje, 26. in 27. oktober 2023)** 11958/23
informacije predsedstva

Svet se je seznanil z informacijami predsedstva.

- b) **Motnje na plinovodu Balticconnector in škoda na podatkovnih kablji** 14281/23
informacije Estonije in Finske

Svet se je seznanil z dodatnimi informacijami Finske in Estonije o tekočih preiskavah po nedavnih incidentih 8. oktobra, v katerih je bila prizadeta podmorska kritična infrastruktura.

- c) **Mednarodna donatorska konferenca o humanitarnem razminiranju v Ukrajini (Zagreb, 11. in 12. oktober 2023)** 14225/23
informacije Hrvaške

Svet se je seznanil z informacijami Hrvaške.

³ K tej točki je bila povabljen agencija EU Europol.

Nezakonodajne dejavnosti

- 15. Vojaška agresija Rusije v Ukrajini: boj proti nekaznovanju⁴** 13632/23
stanje

Svet se je seznanil s trenutnim stanjem ter informacijami predsedstva, Komisije in Eurojusta o boju proti nekaznovanju v zvezi z vojaško agresijo Rusije v Ukrajini.

- 16. Pravosodno sodelovanje z Latinsko Ameriko v boju proti organiziranemu kriminalu:⁵** 13680/23
a) vrh EU-CELAC (Bruselj, 17. in 18. julij 2023):
nadaljnje ukrepanje
b) program pomoči med Evropo in Latinsko Ameriko za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (prihodnji projekt „EL PAcCTO 2.0“)
stanje

Svet se je seznanil s trenutnim stanjem ter informacijami predsedstva in Komisije o nadaljnjem ukrepanju po vrhu EU-CELAC (Bruselj, 17. in 18. julij 2023) ter o programu pomoči med Evropo in Latinsko Ameriko za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (prihodnji projekt „EL PAcCTO 2.0“).

- 17. Prizadevanja za izboljšanje učinkovitosti in kakovosti pravosodnih sistemov** 13684/23
izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o prizadevanjih za izboljšanje učinkovitosti in kakovosti pravosodnih sistemov.

⁴ K tej točki je bila povabljen agencija EU Eurojust.

⁵ K tej točki je bil povabljen predstavnik „EL PAcCTO 2.0“.

18. **Sklepi o digitalnem opolnomočenju in temeljnih pravicah** 13399/23 + COR 1
odobritev + ADD 1
*izmenjava mnenj*⁶

Svet je odobril sklepe o digitalnem opolnomočenju in temeljnih pravicah ter o tej zadevi izmenjal mnenja, pri čemer je sodeloval tudi direktor Agencije za temeljne pravice. Izjave Bolgarije, Madžarske in Poljske so v prilogi.

19. **Razno**

- a) **Pristop EU k Istanbulski konvenciji** 13773/23
informacije predsedstva in Komisije

Svet se je seznanil z informacijami predsedstva in Komisije o pristopu EU k Istanbulski konvenciji.

- b) **Pogajanja med EU in ZDA o sporazumu o elektronskih dokazih**
informacije Komisije

Svet se je seznanil z informacijami Komisije glede pogajanj med EU in ZDA o sporazumu o elektronskih dokazih.

- c) **Ministrski forum EU-Zahodni Balkan o pravosodju in notranjih zadevah (Skopje, 26. in 27. oktober 2023)** 11958/23
informacije predsedstva

Svet se je seznanil z informacijami predsedstva o ministrskem forumu EU-Zahodni Balkan o pravosodju in notranjih zadevah, ki je potekal 26. in 27. oktobra 2023 v Skopju.

- d) **Sporočilo o načrtu EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in organiziranemu kriminalu** 14114/23
informacije Komisije

Svet se je seznanil z informacijami Komisije glede sporočila o načrtu EU za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in organiziranemu kriminalu.

⁶ K tej točki je bil povabljen direktor Agencije za temeljne pravice.

Izjave k nezakonodajnim točkam pod „B“ iz dok. 13958/23

K točki 18 s
seznama točk pod
„B“:

Sklepi o digitalnem opolnomočenju in temeljnih pravicah
odobritev
izmenjava mnenj

IZJAVA BOLGARIJE

„Bolgarija pripisuje velik pomen temi digitalnega opolnomočenja za zaščito in zagotovitev spoštovanja temeljnih pravic v digitalni dobi, zato želi izraziti podporo predlaganemu osnutku sklepov Sveta o digitalnem opolnomočenju za zaščito in zagotovitev spoštovanja temeljnih pravic v digitalni dobi.

Bolgarsko ustavno sodišče je leta 2018 sprejelo sklep, v katerem je izjavilo, da Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija) promovira pravne koncepte v zvezi s pojmom družbenega spola, ki niso skladni z glavnimi načeli bolgarske ustave. Republika Bolgarija zato v skladu z navedenim sklepom ustavnega sodišča izjavlja, da ta država ne more sprejeti niti pojma družbenega spola niti pristopa na podlagi družbenega spola iz konvencije Sveta Evrope ali katerega koli drugega dokumenta, ki namerava razlikovati med ‚spolom‘ kot biološko (ženske in moški) kategorijo in ‚družbenim spolom‘ kot socialnim konstruktom. Poleg tega smo trdno prepričani, da bi moral Svet pri obravnavanju temeljnih pravic v okviru Listine Evropske unije o temeljnih pravicah uporabljati terminologijo iz Listine.“

IZJAVA MADŽARSKE

„Madžarska priznava in spodbuja enakost med moškimi in ženskami v skladu z madžarsko ustavo, primarno zakonodajo, načeli in vrednotami Evropske unije ter zavezami in načeli na podlagi mednarodnega prava. Enakost med ženskami in moškimi je kot temeljna vrednota zagotovljena tudi s Pogodbama Evropske unije. Madžarska v skladu z navedenim in svojo nacionalno zakonodajo v točkah 5 in 8 sklepov Sveta o digitalnem opolnomočenju in temeljnih pravicah pojem ‚spol‘ razlaga kot sklicevanje na ‚biološki spol‘, pojem ‚digitalni razkorak med spoloma‘ pa kot sklicevanje na ‚digitalni razkorak med ženskami in moškimi‘.

Čeprav se Madžarska strinja s sprejetjem sklepov Sveta o digitalnem opolnomočenju in temeljnih pravicah ter s sklici iz teh sklepov na različne strategije in akcijske načrte Evropske komisije in Sveta Evrope, pa tega ni mogoče razumeti v smislu, da na splošno odobrava vse napovedane ukrepe, uporabljeno terminologijo in sklice v teh strategijah in akcijskih načrtih, zlasti kadar so ti ukrepi, terminologija in sklici neposredno povezani s strategijo Komisije za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025 in/ali strategijo Komisije za enakost spolov za obdobje 2020–2025.“

IZJAVA POLJSKE

„Poljska se strinja s sprejetjem sklepov o digitalnem opolnomočenju za zaščito in zagotovitev spoštovanja temeljnih pravic v digitalni dobi in ceni prispevek španskega predsedstva k njihovi pripravi. Poljska se strinja, da so temeljne pravice osnova vsakršne demokratične družbe ter da je njihova zaščita na spletu in drugje ključna za spoštovanje človekovega dostojanstva.

Čeprav Poljska odobrava samo usmeritev sklepov, pa ima pomisleke glede nekaterih določb, s katerimi se poskuša uvesti opredelitev kaznivega dejanja ‚sovražnega govora‘ in uporabiti nejasen pojem ‚spola‘.

Treba je opozoriti, da se člena 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji, člen 10 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člen 23 Listine EU o temeljnih pravicah izrecno nanašajo na enakost žensk in moških ter ne uporabljajo angleškega izraza ‚gender‘, tj. družbeni spol, pač pa samo ‚sex‘, tj. biološki spol. Pojem ‚gender‘ v temeljni zakonodaji EU ni opredeljen, zato je v državah članicah EU še vedno nejasen in se dvoumno dojema. Na podlagi te ugotovitve je mogoče nedvoumno sklepati, da ni mogoče z zadostno gotovostjo ločiti ali razlikovati uporabo pojma ‚gender‘, ki bi zagotovila enotnost razlage. To pomeni, da se lahko uporablja za sklicevanje na biološki spol, pa tudi na t. i. družbeno-kulturni spol. Zaradi tega dvoma ni mogoče odpraviti okoliščin, v katerih bi lahko bile nekatere družbene skupine diskriminirane na podlagi svojega biološkega spola. Pravica vsakega posameznika do enakosti pred zakonom in varstva pred diskriminacijo je univerzalna pravica, priznana v mednarodnem in v poljskem pravu. Vendar je treba pojem ‚gender‘ razlagati v skladu s poljskim ustavnim redom in tradicijo, saj si Republika Poljska v skladu s členom 33 Ustave prizadeva zagotoviti enake pravice žensk in moških v družinskem, političnem, družbenem in gospodarskem življenju. Poljska ustava ne vsebuje nobenega sklicevanja na neopredeljen izraz ‚gender‘. Načelo spoštovanja nacionalne identitete držav članic v takem primeru prevlada nad razlago v skladu s prevladujočimi pravnimi načeli. Poljska si zato pridržuje pravico, da izraz ‚gender‘, ki se uporablja v besedilu osnutka, razlaga kot enakega nedvoumnemu in uveljavljenemu izrazu ‚sex‘ (v smislu moškega in ženskega spola) v pravu Evropske unije.

Pomembno je tudi priznati, da ‚sovražni govor‘ še vedno ni del kataloga evropskih kaznivih dejanj v skladu s členom 83(1) PDEU. Pomen ‚sovražnega govora‘ je nejasen in se dojema različno v vsaki državi članici. Določbe, ki so predlagane v sklepih in opredeljujejo sovražni govor kot ‚spodbujanje k nasilju in sovraštvu‘, ki lahko vodi ‚v fizično nasilje, zalezovanje, ustrahovanje, objektivizacijo, nadlegovanje, spolno nadlegovanje in diskriminacijo, vključno s kaznivimi dejanji iz sovraštva‘, so zato lahko poskus zaobiti postopek iz Pogodbe in dejansko poskušajo vpeljati opredelitev ‚sovražnega govora‘ v pravni red EU v nezakonodajnih dokumentih.

Poleg tega je treba poudariti, da opredelitev ‚sovražnega govora‘ iz sklepov ne more biti pravno zavezujoča za nobeno državo članico. Prav tako ne more biti podlaga za razlago ali utemeljitev s strani nobenega sodnega organa. Dvoumni pojem ‚sovražnega govora‘, ki se uporablja v uradnih dokumentih EU, lahko ogrozi svobodo izražanja ter zato lahko pomeni kršitev pravic in svobode do izražanja mnenja.“

Izjavi k nezakonodajnim točkam pod „A“ iz dok. 13959/23

K točki 5 s

seznama točk pod

„A“:

Izvedbeni sklep Sveta o podaljšanju začasne zaščite sprejetje

IZJAVA ČEŠKE REPUBLIKE

„Češka podobno kot druge države članice in zlasti tiste v prvi vrsti že od samega začetka ruske invazije v Ukrajini zagotavlja izjemno pomoč osebam, ki bežijo pred vojno. Češka od skoraj 600 000 (571 511) registriranih prosilcev dne 15. oktobra 2023 še vedno gosti več kot 360 000 upravičencev do začasne zaščite (tj. 8,7-odstotni delež aktivnih registracij v EU), kar ustreza 3 % njenega prebivalstva. Skupaj z dodatnimi 8 000 prosilci, ki se na novo registrirajo vsak mesec, je Češka še vedno najbolj prizadeta država članica EU na prebivalca. Češka ustrezno izvaja direktivo o začasni zaščiti in se je strinjala z njenim podaljšanjem do marca 2025, tudi zato, ker je trdno prepričana, da razmere zahtevajo skupen evropski odziv. Glede na navedeno in v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 9. februarja in 30. junija 2023 Češka pričakuje, da bo Komisija zagotovila dodatno ustrezno in prožno finančno podporo, da bi pomagala zmanjšati s tem povezano finančno breme na nacionalni ravni (po podatkih OECD je Češka samo v letu 2022 porabila tretji najvišji znesek v višini 1,96 milijarde EUR za kritje s tem povezanih življenjskih, izobraževalnih in zdravstvenih stroškov).“

IZJAVA POLJSKE

„Države članice EU že od samega začetka ruske invazije v Ukrajini beguncem, ki bežijo pred vojno, zagotavljajo potrebno pomoč.

Glede na podatke, naložene na platformo za začasno zaščito in posredovane prek mreže EU za pripravljenost na migracije in krizno upravljanje od 10. oktobra 2023, je ocenjeno število aktivnih registracij v 27 državah članicah še vedno ogromno, tj. 4 088 249. Ena od glavnih držav, ki sprejemajo upravičence do začasne zaščite, je Poljska, ki gosti 957 175 upravičencev (23 % aktivnih registracij v EU). Po ocenah OECD je Poljska samo v letu 2022 porabila 8,36 milijarde EUR za oskrbo beguncev iz Ukrajine (vključno z izobraževanjem, socialnimi prejemki, zdravstveno oskrbo, nastanitvijo in drugim). To je najvišji znesek med vsemi državami članicami OECD.

Poljska ne dvomi, da si Ukrajina in njeni državljani zaslužijo našo solidarnost, zato ne nasprotuje podaljšanju začasne zaščite, vendar kot država, ki je zaradi pritoka beguncev iz Ukrajine najbolj obremenjena, Evropsko komisijo pozivamo, naj zagotovi ustrezno in prožno financiranje v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 9. februarja 2023. Obstoječa podpora iz proračuna EU ne ustreza obsegu potreb.“